
Kapateshvaravataara Shivastotrarajah

उपटेश्वरावतारशिवस्तोत्रराजः

Document Information

Text title : Kapateshvara Avatara Shiva Stotrarajah

File name : kapaTeshvarAvatArashivastotrarAjaH.itx

Category : shiva, kAshmIrashaivadarshanam, stavarAja, stotra

Location : doc_shiva

Author : kAshmIrikamahAmAheshvarAchArya rAjAnaka shrI jayadrathavirachita

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : haracharitachintAmaNiH | chaturdashaH prakAshah - kapaTeshvarAvatAravarNanam
| 136-169||

Latest update : June 6, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 6, 2025

sanskritdocuments.org

કપટેશ્વરાવતારશિવસ્તોત્રરાજઃ

ૐ વૃક્ષૈરાવૃતકાયાય પરાય પરમાત્મને ।
નાનારૂપાય દેવાય નમસ્તુભ્યં સ્વયમ્ભુવે ॥ ૧ ॥

શિવાય શિતિકણ્ઠાય સોમસૂર્યાગ્નિચક્ષુષે ।
ભીમાય ભીમરૂપાય ભીષણાયામૃતાય ચ ॥ ૨ ॥

ચણ્ડાય ચણ્ડરુદ્રાય ચણ્ડશૂલાગ્રપાણયે ।
યોગિને બ્રહ્મનિષ્ઠાય સર્વાયુધધરાય ચ ॥ ૩ ॥

ઉમાયાઃ સ્વામિને તુભ્યં પશૂનાં પતયે નમઃ ।
ઋચજુઃસામમન્ત્રાણાં ત્રૈલોક્યપતયે નમઃ ॥ ૪ ॥

ચન્દ્રસૂર્યાગ્નિમરુતામમ્મસાં પતયે નમઃ ।
સિતાય કૃષ્ણવર્ણાય પીતાય કર્બુરાય ચ ॥ ૫ ॥

અરુણાય પિશંગ્ગાય સર્વોદ્ભવભવાય ચ ।
સવૃષાયોગ્રકાયાય સોમાય સગુહાય ચ ॥ ૬ ॥

સગાણાય નમસ્તુભ્યં નમસ્તેઽસ્તુ સનન્દિને ।
ગજેન્દ્રવક્ત્રસહિતસભૃડ્ગિન્ટિયે નમઃ ॥ ૭ ॥

વિશ્વૈઃ સાધ્વીઃ સુતસ્ત્વં હિ બ્રહ્માણા કેશવેન ચ ।
સતતં સ્તૂયસે દેવૈરૃષિભિર્ભાવિતાત્મધિઃ ॥ ૮ ॥

સ્તુત્યાનાં ગુણસંઘાનાં નાન્તોઽસ્તિ તવ શકુર ।
દેવાન્પિતૃૈશ્ચ દેવેશ મુનીન્સિદ્ધાન્નજાપતીન્ ॥ ૯ ॥

નિયુનક્ષિ સદા દેવ સ્વેષુ સ્વેષ્વેવ કર્મસુ ।
યોગિનાં યોગયોનિસ્ત્વં યોગકર્તા ચ શકુર ॥ ૧૦ ॥

ધ્રુવોઽવ્યયો હ્યજો નિત્યઃ સંહર્તા ભૂતભાવનઃ ।
વિશ્વરૂપો હ્યનન્તશ્ચ સ્વનિત્યો વૃષવાહનઃ ॥ ૧૧ ॥

અજિતો હ્યપ્રમેયશ્ચ લોકાલોકપ્રકાશકઃ ।
 પ્રભુર્વરેણ્યો ભગવાન્વર્ણશ્રિમવિભાગવિત્ ॥ ૧૨ ॥
 સુસૂક્ષ્મો હ્યવ્યયો વ્યાપી ભવાર્ણવતરિર્વિભુઃ ।
 ત્વાં ન જાનન્તિ યે મૂઢા નૈતે યાન્તિ પરાં ગતિમ્ ॥ ૧૩ ॥
 જાયન્તે ચ મ્રિયન્તે ચ કર્મભિર્વિવશીકૃતાઃ ।
 જિતકામા જિતક્રોધા જિતદ્વન્દ્વા જિતેન્દ્રિયાઃ ॥ ૧૪ ॥
 ત્વાં જ્ઞાત્વા દેહિનો નિત્યં ગચ્છન્તિ પરમાં ગતિમ્ ।
 ત્ર્યમ્બકસ્ત્રિપુરેશાનસ્ત્રિપુરુષો મહીધરઃ ॥ ૧૫ ॥
 ત્રિલોકપાતા પર્જન્યઃ કાલકામાડ્ગનાશનઃ ।
 બ્રહ્મવિષ્ણવન્દ્રુદ્રાણામન્યેષાં ચૈવ દેહિનામ્ ॥ ૧૬ ॥
 સંહારકાલે દેવેશ સ્મૃતિમાક્ષિણ્ય તિષ્ઠસિ ।
 ધ્યેયસ્ત્વં યોગનિષ્ઠાનાં મુનીનાં ભાવિતાત્મનામ્ ॥ ૧૭ ॥
 સ્તુતવન્તશ્ચ તે સર્વે સર્વદુઃખવિનાશનમ્ ।
 યોગિનાં યોગસિદ્ધિસ્ત્વં યોગસ્યોત્પત્તિકારકઃ ॥ ૧૮ ॥
 તિષ્ઠ મે હૃદયે નિત્યં વીર્યાત્મા સુરસત્તમઃ ।
 ચક્ષુષોર્હૃદયે ચૈવ ભુવોર્મધ્યગતસ્તથા ॥ ૧૯ ॥
 નિષ્કલં ધ્યાયિનસ્ત્વાં હિ પ્રપશ્યન્તિ સદાશિવમ્ ।
 પગ્ચધા ત્વં શરીરેષુ દેહિનાં સમ્પ્રતિષ્ઠસિ ॥ ૨૦ ॥
 પ્રાણાયામૈઃ ક્ષપયસે કલ્મષં વિશ્વસમ્ભવમ્ ।
 બ્રહ્માદીનાં ચ દેવાનામન્યેષાં ચૈવ દેહિનામ્ ॥ ૨૧ ॥
 સુખસ્ય દાતા નાન્યોઽસ્તિ ઇતિ મે નિશ્ચિતા મતિઃ ।
 અસ્માકમપિ દેવેશ કર્મણ્યુદ્ધિગ્રથેતસામ્ ।
 શરણં ભવ ભીતાનાં સંસારાધ્વનિ વર્તતામ્ ॥ ૨૨ ॥
 નાન્યા ગતિર્મહાદેવ વિદ્યતે શરણાર્થિનામ્ ।
 મુક્ત્વા તદ્ભક્તિમીશાન શશાકુકૃતશેખર ॥ ૨૩ ॥
 તનુભિર્ધારિયસ્યેવ જગત્સ્થાવરજઙ્ગમમ્ ।
 નાન્યં પશ્યામિ દેવેશ વ્યાપિનં સચરાચરમ્ ॥ ૨૪ ॥
 અડ્ગુષ્ઠપર્વમાત્રાણાં જાતાનાં બ્રહ્મતેજસા ।

તપસા ચ મહાદેવાદ્દાઞ્છિતમુત્તમં વરમ્ ॥ ૨૫ ॥

સંસારાર્ણવમગ્નાનામિચ્છતાં વિપુલં યશઃ ।

અસ્માકં દેવદેવેશ પ્રસાદં કર્તુમર્હસિ ॥ ૨૬ ॥

ન જ્ઞાનં ન ચ વા ધ્યાનં ન તપો ન ચ વૈ કૃતુઃ ।

સર્વભાવવિહીનાનાં શરણં ત્વં મહેશ્વર ॥ ૨૭ ॥

બ્રહ્મવિષ્ણુદ્રગોમા ત્વં બ્રહ્મણ્યો બ્રહ્મવિત્તમઃ ।

બ્રહ્મચારી પરં પાત્રં નીલગ્રીવો ગુહાશયઃ ॥ ૨૮ ॥

ફલશ્રુતિઃ ।

એવં સ્તુતો મહાદેવો વાલખિલ્યૈરહર્નિશમ્ ।

પ્રીયતે સ્મ મહાદેવઃ કપટેશ્વરવિગ્રહઃ ॥ ૨૯ ॥

ઇદં પૌરાણિકસ્તોત્રં વાલખિલ્યૈર્વિનિર્મિતમ્ ।

કપટેશ્વરદેવસ્ય પ્રત્યહં યઃ પઠેન્નરઃ ॥ ૩૦ ॥

તસ્ય રોગા વિનશ્યન્તિ ધનધાન્યાદિ વર્ધતે ।

આયુશ્ચ દીર્ઘતાં યાતિ સન્તતિશ્ચ પ્રવર્ધતે ॥ ૩૧ ॥

ભુક્તિમુક્તિવમભ્યેતિ સંસારશ્ચ વિનશ્યતિ ।

શૃણ્વતામપિ સર્વેષામેતદેવ ફલં ભવેત્ ॥ ૩૨ ॥

યઃ કશ્ચિત્પાથિ વા ગચ્છન્સ્તોત્રમેતત્પઠેન્નરઃ ।

સ સર્વસિદ્ધિમાપ્નોતીત્યાજ્ઞા સત્યા મહેશિતુઃ ॥ ૩૩ ॥

ઇદં પવિત્રં દાતવ્યં પાપિષ્ઠાય ન જાતુચિત્ ।

શ્રદ્ધાભક્તિમનોજ્ઞાય દાતવ્યં સર્વથા પુનઃ ॥ ૩૪ ॥

ઇતિ કાશ્મીરિકમહામાહેશ્વરાચાર્યજયદ્રથવિરચિતે હરચરિતચિન્તામણી કપટેશ્વરાવતારશિવસ્તોત્રરાજઃ સમ્પૂર્ણઃ ।

- ॥ હરચરિતચિન્તામણિઃ । ચતુર્દશઃ પ્રકાશઃ - કપટેશ્વરાવતારવાર્ણનમ્ । ૧૩૬-૧૬૯ ॥

- .. haracharitchintAmaNiH . chaturdashaH prakAshaH - kapaTeshvarAvatAravarNanam . 136-169 ..

Notes:

Śiva શિવ in His Kapaṭeśvara Avatāra કપટેશ્વરાવતાર, manifested as Kāśṭharūpa કાષ્ઠરૂપ; that was worshipped by the Vāḷakhilya Ṛṣi-s વાલખિલ્ય ઋષયઃ with this StotraRājah સ્તોત્રરાજઃ. Renumbering has been done for the convenience of the readers.

HaraCaritaCintāmaṇiḥ હરચરિતચિન્તામણિઃ is a Mahākāvya મહાકાવ્ય composed by Kāśmīrika MahāMāheshvarĀcārya Rājanaka Jayadratha કાશ્મીરિક મહામાહેશ્વરાચાર્ય રાજનક જયદ્રથ who is also known for his commentaries on the writings of MahāMāheshvarĀcārya Abhinavagupta મહામાહેશ્વરાચાર્ય અભિનવગુપ્ત of Kāśmīra કાશ્મીર.

Several ŚivaKṣetra શિવક્ષેત્ર are mentioned in this composition about which the geographical references are mentioned in the publication. The location of the Kapaṭeśvara ŚivaKṣetra કપટેશ્વર શિવક્ષેત્ર is mentioned in the publication is given below.

કપટેશ્વરઃ કપટેશઃ । ૧૪ । ૩૪ કપટેશ્વરોઽયં કપટેશ્વરનામ્નૈવ કશ્મીરૈકદેશ “મટન્”પુરગણે “કૂઠિહેર્”ગ્રામે કુણ્ડાકૃતિ મહાદેવસ્થાનમ્ । વિશિષ્ટવ્યાખ્યાસ શ્રીઠોક્તરસ્તૈ-સાહિબરાજતરંગગિણ્યનુવાદે ૧ । ૩૨, ૭ । ૧૯૦ દ્રષ્ટવ્યા ।

કાષ્ઠમયો દેવઃ । ૧૪ । ૧૩૫ કાષ્ઠમયદેવ ઇત્યપિ કપટેશ્વરસ્યૈવાન્યનામ ।

કાષ્ઠરૂપઃ । ૧ । ૨૯ કાષ્ઠરૂપ ઇત્યપિ કશ્મીરૈકદેશ “મટન્”પુરગણીય “કૂઠેર્”ગ્રામે સ્થિતસ્ય કપટેશ્વરાખ્યશિવસ્થાન્યનામ । વિશિષ્ટવ્યાખ્યાસ્ય શ્રીઠોક્તરસ્તૈ-સાહિબરાજતરંગગિણ્યનુવાદે ૧ । ૩૨ દ્રષ્ટવ્યા ।

The text of the HaraCaritaCintāmaṇiḥ હરચરિતચિન્તામણિઃ can be accessed from one of the links given below.

Encoded and proofread by Ruma Dewan

Kapateshvaravataara Shivastotrarajah

pdf was typeset on June 6, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

